

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יי"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

צידה לדרך - פרשת חקת

עלון מס' 96 | שנה 2

בדרך הפרשה

הגיע. "איפה היית? לא ידעתי היכן לחפש, ודאגתי כל כך!"

איפה הייתי? יש כאן ממול בית כנסת, כל יום יש שעור, ולומדים תורה מעשר עד שתיים עשרה - אני שם."

היא תפסה את הראש, "וכי לצאת מדעתה, חסר משגעים אנכי? באמצע היום, בזמן שהכל חי ותוסס, מרויחים, עושים כסף! ואתה סוגר באמצע!?"

"רגע, רגע, פנה אליה, 'רצוני לשאל אותך שאלה: מה היה אם במקום לבוא לכאן בעשר ורבע, היית מקבלת טלפון הביתה פי רחמנא ליצלן, בעלה קבל ארוע, ולקחו אותו לבית החולים... ודאי היית ממחרת לבית החולים - מתרוצצת ממקום למקום, טפול נמרץ וכו',

אחרי חצי שעה מודיעים לה בחוץ ש'ברוך דין האמת', הוא כבר לא חי. וכי גם אז היית נכנסת וצועקת לעמתי:

"האם מצאת לה זמן עקשו באמצע היום למות, וכי בעת מתים! תעשה את זה בשש, שבע בערב, תראה מה נעשה בחנות, עושים כאן כסף!..." היית מבינה כי ה' לשמר - הוא מת! מה אפשר לעשות, הרי אינה חסרת דעה. לכן, מה אפשר לעשות - משעה עשר בבקר עד שתיים עשרה - אני מת! ("אדם פי ימות"), וכי אכפת

לה? בשתיים עשרה אני קם לתחית המתים... פלאי פלאים!

"וכי אכפת לה? בשתיים עשרה אני קם לתחית המתים..."

"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (יט, יד)

על הפסוק "אדם פי ימות באהל" - "אין התורה נקנית אלא במי שממית עצמו עליה", אמר החפץ חיים דבר מעשי כל כך, ותפל את דבריו במעשה:

היה יהודי שחשב ושאל את עצמו: "עד כמה אני חיב לעשות לעולם הזה? הבה נכין גם כן לעולם הבא!". נו, מה עושים? הנה, בבית הכנסת הקרוב מתקיים שעור פי עשר לשתיים עשרה בבקר "אלה לשם", החליט

אך אז התחילו הספקות; מה יהיה על הפרנסה? מה יעשה בשעות אלה עם החנות שבבעלותו?

"אני רוצה לדאג לתכלית. אני הולך לשעור!" כך החליט וכך עשה.

במשך שבועות וחדשים צעד לשעור מדי יום, אך הגיע מעשיו, ולמשפחתו לא גלה דבר.

יום אחד אשתו רצתה לדבר איתו, היא הגיעה לחנות בשעה עשר וחצי בבקר, והוא אינו, "מסתמא היה צריך ללכת רגע חשבה.

המתינה שעה ארבע ואינו חוזר. ממתנה, מחפה חצי שעה, שעה, שעה וחצי - עד שתיים עשרה! והנה הוא

בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה

פְּקִיד 'מַס הַכְּנָסָה' עֹמֵד נִפְעֵם מוֹל הַתַּעֲקֻשׁוֹתוֹ שֶׁל בַּעַל הַחֲנוּת...

יְהוּדֵי יְקָר, ר' דָּוִד גְּלִיק ז"ל - הֵיטָה לּוֹ חֲנוּת שֶׁל 'טַפְּטִים' מוֹל אֵיזְקוּבִיץ. מִדֵּי יוֹם לִקְרַאת הַשַּׁעוֹר (שֶׁל רַבֵּי שְׁמֻחָה קְסֶלֶר זצ"ל) הֵיטָה נוֹעַל אֶת הַחֲנוּת וְהוֹלָה לְלַמֵּד.

וְהִנֵּה עָרַב אַחַד, רַבַּע שָׁעָה לִפְנֵי הַשַּׁעוֹר נִכְנָס אָדָם וְאָמַר שִׁישׁ לּוֹ כַּמָּה עֶסְקָאוֹת - רְצוֹנוֹ לִקְנוֹת כֶּה וְכֶה טַפְּטִים שׁוֹנִים (הוּא מְצַפֶּה קִירוֹת שֶׁל מוֹסֵד שְׁלָם וְכו').

"רַגַע אֲדוֹנֵי, יֵשׁ לִי בְּסֵף הַכֹּל רַבַּע שָׁעָה, וְאֲנִי רוֹאָה שְׁאַתָּה הוֹלָה עַל גְּדוּל, וְרַבַּע שָׁעָה לֹא תִסְפִּיק, אֲזִי אֲנִי מִבְּקֹשׁ מִמֶּה, תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה מִחֵר."

"לֹא! לֹא! תוֹ לִי" הִתְחַנֵּן, לֹא שָׁמַע לְהַפְצָרוֹתָיו וְהִתְחִיל אֶת הַבִּיזְנוֹעַס. הוּא הוֹרִיד לְעַצְמוֹ גְּלִילִים, וּמִדֵּי הֵיטָה נִרְאָה כִּי אֵכֵן הוּא קִנְיָן רְצִינֵי, הוּא עֲתִיד לְרַכֵּשׁ 'חֲתִיכָה הַרְאוּיָה לְהַתְּכַבֵּד...'. טוֹב, הַשָּׁעָה הִתְקַרְבָּה.

"אַתָּה זוֹכֵר מָה אִמַּרְתִּי לָךְ - בְּשָׁבַע אֲנִי סוֹגֵר!" אָמַר לוֹ ר' דָּוִד.

"מָה אַתָּה מְאִיץ בִּי סֵתָם, זוֹ קִנְיָה דְחוּפָה, תַּעֲזוֹב אוֹתִי."

"אֲנִי סוֹגֵר!" הִכְרִיז ר' דָּוִד.

הַקּוֹנָה עָלָה שׁוֹב לְמַעְלָה וְהוֹרִיד סְלִיל, בְּחֵר חֲמֻשִׁים מְטָר וְעוֹד צָבַע אַחַד, וְאָמַר "אֲנִי זְקוּק לְעוֹד כַּמָּה צְבָעִים".

הַשָּׁעָה שָׁבַע הִגִּיעָה "אֲדוֹנֵי, אֲנִי סוֹגֵר אֶת הַחֲנוּת!" "רַגַע, מָה אַתָּה עוֹשֶׂה לִי! בְּשׁוֹם אִפְּוֹ!"

ר' דוד יוצא, עולה על האופנים בחוץ לנסע.
כאשר עלה לאופנים, האיש דלג אחריו. "הלן,
רגע אחד!" קרא.
"אני לא קונה שום דבר, אני מ'מס הכנסה' באתי
לבקרת לבדק את נאמנותה, אני רוצה להגיד
לה ש'ש'אחרי שראיתי שאתה מוכן לותר כל
כה, ואפילו גם לתת מפתח - בשביל לא להפסיד
שעור, אין לה שום בקרת, הכל חלק. כל הפבוד
לה!"
מעשה שהיה! ישמע חכם ויוסף לקח. ('להגיד')

"טוב, אתה יודע מה, אני רואה כי רק לבחר
גונים וצבועים יקח לה עוד שעה, אם כן, קח את
המפתח תשאר בחנות, תבדק, תמדד ואני אשוב
עוד שעה וחצי. יש לי כעת שעור שאליז אני
הולך בכל מחיר!
"מה פתאום אתה נותן לי מפתח?!" הביט
עליו בתמיהה, "אתה הולך להשאיר בנדי את
המפתח?!" (הרי אפשר לרוקן את כל החנות
ולשאר בשו ועין). אף ר' דוד כבר בדרך החוצה
הושיט לו את המפתח.

בְּדֶרֶךְ רַבּוֹתֵנוּ

בעוד דקות ספורות הספינה תשקע בלב ים עם
כל הנוסעים שבה.
בהמלצת רבי ישראל משקלוב זצ"ל שהפליג גם
הוא באותה ספינה החלט שכל אחד יתודה על
חטאיו ברבים ובכה ישובו בתשובה שלמה לפני
מותם. וכעת בואו נשמע מה הם החטאים של
תלמידי הגר"א.
נעמד אחד התלמידים ואמר: את חטאי אני
מזכיר היום. כשהייתי ילד קטן המצב הפלפלי
בביתנו היה נורא, לא היה מה לאכול. ידעתי כי
אם אבקש מאמי שתכין לי אכל לחידר לא יהיה
לאבא ולאמא מה לאכול... מה עשיתי? פניתי
לאמי ואמרתי לה: מהיום את לא צריכה להכין
לי אכל לחידר, כי הודיעו לנו שמעכשו פותחים
מסעדה בחידר ואין צרה להביא אכל מהבית...
בבית נהייתה הרוחה. יכלו לחלק את פרוסת
הלחם שלי...
**אבל עכשו כשאנו עומדים בשעה כל כה קשה
וכל אחד התבקש לתת ודוי על חטאיו, אני
מודה! שקרתי את אמי במשה שנתים, בחידר
לא חלקו אכל! וכשהיא שאלה אותי מה חלקו
היום הייתי צריכה להמציא כל יום משהו אחר...
אנא ד' סלח לי.**

**מהו השבח של שבט לוי על
החטא של מי מריבה?
ה"ודוי" בלב הים שהציל את האנייה
מטביעה...
"ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יעז
לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני
ישראל" (כ, יב)**

החטא של משה רבנו במי מריבה היה שמשה
הכה את הסלע ולא דבר אליו כמו שהורה לו
הקב"ה.
נשאלת השאלה: אם היה זה חטא, אז מדוע
כשמשה רבנו בא לשבח את שבט לוי בפרשת
'וזאת הברכה', ובא לספר את המעלות שלהם
הוא אומר: "וללוי אמר תמיה ואוריה לאיש
חסידה אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה"
(דברים לג, ח). הרי שם לכאורה משה ואהרן בני
שבט לוי חטאו ומה יש להשתבח בזה?
באר רבי אליהו דיסקין על פי מעשה שהיה עם
תלמידי הגר"א מוילנא שעלו בספינה לארץ
ישראל ובאמצע הדרך פרצה רוח סערה
והספינה הייתה לפני שבירה מחלטת רחמנא
ליצלן, מרגע לרגע גברה הסערה והיה נראה כי

תסתכל על החטאים שלנו ואמר די לצרותינו. איזו עוצמה יש בילד שמשקר להוריו על מסעדה שלא נפתחה וכתוצאה מכך נשאר רעב, העקר שהוריו יוכלו לאכל את המנה שלו.

עכשו נוכל לבאר גם את הפשט ב"תריבהו על מי מריבה" שהזכר בברכה של שבט לוי: שאֵלנו למה משה מזכיר את חטא מי מריבה בתוך מלות הברכה. התשובה היא: אדרבה, מתוך החטאים שהיו דקים, "סוד גדול מסתרי התורה" כמו שאומר הרמב"ן, נתן ללמד על גדל מעלתו של שבט לוי. אם אלו הם חטאיו איז לה שבח גדול מזה.

כשרבי ישראל משקלוב שמע את הודוי נשא עיניו לשמים ואמר: רבנו של עולם אנחנו אומרים בפליחות "פנה נא לתלאות ואל לחטאות", אנחנו מבקשים שתסתכל על הצרות ולא על החטאים שלנו, ואני ישראל משקלוב אומר לה: אדרבה "פנה לחטאות", תסתכל על החטאים שלנו תראה על אלו חטאים אנחנו מתודים והבא קץ לצרות. באותו רגע נח היים והאניה המשיכה בדרך לארץ ישראל.

לפעמים מתוך ה"חטאים" של האדם אפשר ללמד עד כמה הוא גדול. "פנה לחטאות" זעק רבי ישראל משקלוב, רבנו של עולם, אדרבה,

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" ברחבי הארץ